

लेकवेशी नगरपालिकाको बाल संरक्षण मापदण्ड, २०८२

१. प्रस्तावना

बालबालिकाको समुचित संरक्षण, विकास र सहभागिता सुनिश्चित गर्दै बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन गर्न यो मापदण्ड तयार गरिएको हो। यस मापदण्डले नगरपालिकाभित्र रहेका सबै बालबालिकालाई सुरक्षित वातावरण उपलब्ध गराउने लक्ष्य राख्दछ।

२. उद्देश्य

- बालबालिकालाई हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा उपेक्षाबाट संरक्षण गर्नु
- बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन गर्नु
- बालबालिकाको सहभागिता सुनिश्चित गर्नु
- जोखिममा रहेका बालबालिकाको उद्धार, पुनःस्थापना र संरक्षण गर्नु

३. कानुनी आधार

- बाल अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७५
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- United Nations Convention on the Rights of the Child

४. कार्यक्षेत्र

यो मापदण्ड लेकवेशी नगरपालिकाभित्रका सबै वडा, विद्यालय, बाल क्लब, सरकारी तथा गैरसरकारी निकायमा लागू हुनेछ।

५. संस्थागत व्यवस्था

५.१ नगर स्तर

- नगर प्रमुखको संयोजकत्वमा "बाल अधिकार संरक्षण समिति" गठन
- महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखालाई मुख्य जिम्मेवारी

५.२ वडा स्तर

- वडा अध्यक्षको संयोजकत्वमा बाल संरक्षण उपसमिति
- बाल क्लब तथा बाल सञ्जालको गठन र परिचालन

६. सेवा तथा कार्यक्रम

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

उमेश कुमार मूल,
नगर प्रमुख

(क) संरक्षण सेवा

- जोखिममा रहेका बालबालिकाको पहिचान
- उद्धार, पुनःस्थापना तथा परिवार पुनर्मिलन
- मनोसामाजिक परामर्श सेवा

(ख) विकास कार्यक्रम

- बाल शिक्षा, स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम
- बालमैत्री खेलकुद तथा सिर्जनात्मक गतिविधि

(ग) सचेतना कार्यक्रम

- बाल विवाह, बालश्रम, हिंसा विरुद्ध अभियान
- अभिभावक तथा समुदायमा सचेतना कार्यक्रम

७. आचारसंहिता

- बालबालिकासँग सम्मानजनक व्यवहार गर्नुपर्ने
- शारीरिक तथा मानसिक दण्ड निषेध
- गोपनीयता कायम गर्नुपर्ने
- कुनै पनि प्रकारको विभेद नगर्नुपर्ने

८. उजुरी तथा प्रतिक्रिया संयन्त्र

- बाल हेल्प डेस्क स्थापना
- गुनासो दर्ता तथा समाधान प्रणाली
- गोप्य रूपमा उजुरी दिने व्यवस्था
- तत्काल छानबिन र आवश्यक कारबाही

९. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

- त्रैमासिक अनुगमन
- वार्षिक समीक्षा तथा मूल्याङ्कन
- प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी कार्यपालिकामा पेश

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

उमेश कुमार पौडेल
नगर प्रमुख

१०. बजेट तथा स्रोत व्यवस्थापन

- वार्षिक बजेटमा बाल संरक्षण शीर्षक सुनिश्चित
- संघ/प्रदेश सरकार तथा साझेदार संस्थासँग सहकार्य
- स्थानीय स्रोत परिचालन

११. दण्ड तथा कारबाही

बाल अधिकार उल्लङ्घन गर्ने व्यक्ति वा संस्थामाथि प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही गरिनेछ।

१२. कार्यान्वयन

यो मापदण्ड नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएपछि लागू हुनेछ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

२०८२/०९/०९
उमेश कुमार पौडेल
नगर प्रमुख